

Cimitirul

sau Rohatca Păcurari

L.D. Axinia

© L.D.Axinia

Cimitirul sau Rohatca Păcurari, ian. 2017, Chiajna

www.ldaxinia.com

Televizorul rămăsese închis. După masă o cuprindea moleșeala, pleoapele i se îngreunau și îi venea să se întindă. Tulburată de-un gând insistent, în loc să adoarmă, Lenuța tot deschidea ochii și o pândea pe fata ei, să vadă ce făcea. Liniștită, aceasta ședea la capătul patului și citea, cu buzele surazânde și ochii deschiși spre o altă lume.

- Știi ce mă gândesc eu? Întrebă pensionara îngrijorată, lăsându-și pârdașnicul de somn să se ducă pe apa sâmbetei.
- Nu. La ce te mai gândești?
- Iaca, noi când om muri, eu și cu tata adică, de mormintele noastre cine o să se îngrijească...*pauză*...că voi nu o să puteți ajunge la ele, nu?!
- Păi cimitirul, administrația. Că doar de ce le plătim cotizația anuală?
- Ei, pe baza lor rămân așa și se umplu de bălării. Mă gândesc că să pun deasupra o placă de ciment și am rezolvat. În felul asta nu mai crește nici o buruiană.
- Așa e. Și o să arate că mormântu' lu' Tutankamon.
- Și ce să fac? Vii tu să îl prășești?
- O să pun un om să se ocupe. O să îl plătesc.
- Pe cine, că iaca în ziua de azi nu se mai găsește nimenea să facă treaba ca lumea. Toți lucrează de mântuială!
- Ei, oi găsi pe cineva. O să mă ocup cu sor-mea, Maricica, nu îți face matale griji!

Pensionara tăcu o clipă, neîncrezătoare.

- Nu, nu vreau să fiu o povara pentru voi. Mai bine fac placă și gata.

Fata se încruntă la gândul că mormântul părinților ei ar fi putut să arate ca un buncăr, dar dacă stătea și se gândea și ea un pic, părea, într-adevăr, părea soluția cel mai la îndemână. Știa prea bine că nu avea cum să își asume responsabilitatea îngrijirii la perfecție a unui loc de veci aflat la sute de kilometri distanță de orașul în care locuia acum.

- Sau mai bine...ridicându-se în șezut cu o idee care îi aprinse privirea, mai bine aștern o folie cu pietricele cum a făcut doamna Doctoru'. A luat moda asta din Italia. Folia are găurele și lasă pământul să respire. *După ce se mai gândi un picuț...*cred că tot o să iasă buruieni prin aerisiri, da' măcar nu multe. Și nu o să aibă loc să se înmulțească din cauza pietrelor, se consolă singură.

Fata încuviință. I se părea o idee bună, mai bună, în orice caz decât mormântul lui *Tutankamon*.

După o tăcere scurtă, Lenuța reveni cu un alt gând *în-grijit*.

- Și dacă le fură?
- Ce să fure?
- Pietricelele. Că îs ochioase. Parcă doamna Doctoru' nu le-a înlocuit de două ori până acuma?
- Cine să fure niște prundiș de pe un mormânt cocoțat la cuca măcai?!
- Se găsesc ei, ce știi tu? Nu, nu, se răzgândi Lenuța, mai bine placă. E mai sigură. Stai liniștit, că pe aia chiar nu ți-o ia nimeni. E pază în cimitir.

Fata era exasperată. Discuția asta o avuseseră de nenumărate ori de când venise acasă și începuse deja să o apese și pe ea problema care părea fără soluție. Gândul unui mormânt așa de hidos pentru părinții ei îi dădea frisoane.

- Și cine a zis că cimentul nu se crapă? aruncă și ea un argument în discuție. Din cauza diferențelor de temperatură dintre zi și noapte, iarnă și vara, se crapă și el, nu?! Și în fisuri intră apă și praf și până la urmă vântul tot o să aducă semințe care o să încolțească acolo.
- Da', da' nu o să crească boz cât statul de om.

Lenuța oftă.

- Nu îți face griji, mamă! Ai deja un mormânt. Cât trăiesc eu, o să mă asigur că e ținut în bună rânduiala.
- Da. Și după aceea?
- După aceea?!

- După ce mori tu! Cine o să se ocupe de el?
- Dar ce mai contează?
- Uite contează. Că o să se umple tot de bălării și o să arate urât, se supără de-a binelea pensionara.
- Și?
- Și de aia vreau eu să îl fac să fie curat. Pe veci.
- Cum pe veci?
- Uite așa cum auzi. Pentru eternitate și în veacul vecilor!

Fata rămase cu gura căscată. O cunoștea cât se putea de bine pe mama ei, o făptură cu voință de otel, dar la asemenea deziderat din partea ei, iaca nu se așteptase.

Se oprise la scara blocului să își tragă nițeluș sufletul. Făcuse cumpărături în cartier și înainte să le care în casă, avea momentul ei de respiro. Stătea cu privirea pierdută în zare, așa, fără să se uite după nimica anume, doar așteptând să pice vreun vecin plimbăreț cu care să mai trângănească oleacă. În ultima vreme, nu mai ieșise pe-afară, așa că ducea dorul flecărelilor.

De după gardul verde, înalt și inegal, i se păru că o vede pe Mioara al cărei cap tot apărea, tot dispărea ca imaginea bruiată a unui televizor cu lămpi. Albă la față și serioasă, femeia își ținea privirile în jos ca și cum s-ar fi așteptat ca dintr-o clipă în alta un pericol nevăzut să îi tâșnească de undeva, din pământ, drept în față.

Era să treacă de scara ei, când Lenuța o strigă:

- Doamna Mioara, doamna Mioara. Da' ce faceți?

Buimacă, femeia se opri să dibuiască cine o chemase și văzând-o pe doamna Lenuța se lumină la față și se apropie fără ezitare.

- Haideți încoace să mai stăm un pic de vorba, o invită vecina să ia loc pe banca de piatră din fața scării.

Aceasta oftă și se așeză supusă. Privea într-o parte amărâtă. Aștepta să fie întrebată ce o rodea, ca să înceapă mărturisirea. O invitație care plutea în aer și căreia doamna Lenuța părea să nu îi dea prea mare importanță.

- Nimenea nu taie gardul ăsta. Poa' să ajungă până la cer, perora aceasta. Așa rămâne. La ăștia tineri nu le pasă de nimica. Și după ce se mai gândi un pic...sau nu au timp. Că așa e de ștresantă viața din ziua de azi, că să vă spun drept nici nu aș vrea să fiu în locul lor. Nu au deloc siguranța serviciului și se luptă pentru o bucată de pâine, săracii. Nu mai departe fata mea. Că-i la stat, că-i la privat tot un drac. A studiat, a făcut facultăți și mastere, a muncit pe la patroni, cât a mai chinuit! Da' ce să-i faci dacă așa e de sucită lumea, că ea, sărăcuța, locul tot nu și-l găsește?!

Adresând această întrebare retorică, Lenuța remarcă absența oricărei reacții la interlocutoarea ei. O privi mai atent. În cele din urmă, doamna Mioara își ridică fruntea dând aprobator din cap, întru totul de acord cu situația prezentată. În pauza ivită între ele, femeia mai jună nu scapă ocazia și se porni:

- Doamna Lenuța, di la cimitir vin acuma.

Ochii îi scânteiau a neliniște. Lenuța știa că Mioara își făcuse un cavou de toată frumusețea, cel mai fălos din toată parcela. Zidit din marmură neagră, cu mai multe trepte, masiv, să poți coborî în el ca-n beci. Biata de ea, era singură pe lume. Nu mai avea decât o nepoată îndepărtată. Soțul îi murise în tinerețe, înainte să apuce să aibă copii, așa că tot restul vieții se muncise singurică să-și câștige traiul și mălaiul. În ultimii ani, luase drumul Italiei și cu banii agonisiți își clădise mândrețe de monument funerar, să crape vecinele de ciudă și să se vadă cât de colo că acolo odihnea cineva care a contat pe lumea asta și nu un te-miri-cine, un târâie-brâu sau vreun coate-goale ca mulți alții care au făcut degeaba umbră pământului.

Lenuța se gândi că femeia o fi plivit iarba din jurul mormântului sau o fi sădit flori. Altminteri, ce treabă să fi avut Mioara sus, pe deal?

- Doamna Lenuța, se dezlănțui femeia lipindu-și palmele pe obraji, tăind cu ochi albaștri de sticlă distanța dintre ele, doamna Lenuța, fugi pământul. Când mi-a zis dintâi a lu' Morarașu' nu am vrut să o cred, dar am fost sus și m-am convins cu ochii mei. De acolo vin acuma.
- Stați oleacă, doamna Mioara, ce tot spuneți acolo? Care pământ fuge? nu pricepu dintâi pensionara.

- Pi deal! lămuri femeia ca scoasă din minți. La cimitir, se grăbi să adauge. Ies morții din morminte și se duc la vale.

Lenuța rămase ca trăsniță. Nu îi venea să creadă așa grozăvie. În urmă cu cinci ani, își făcuseră și ea și Costel, din banii strânși cu noduri din pensie, un mormânt acolo sus, pe deal. Modest și cuviincios și îngrijit. Cum avea să îi treacă atunci prin cap că dealul o să o ia la sănătoasa?

- Dacă vă spun! Alunecă așa de tari că zgâlțâie tăti bordurili și li împingi de la locul lor.
- Cum, Doamne iartă-mă, se poate așa ceva?
- Cică s-au discopirit acolo izvoari subterani, cari curgi chiar prin dreptul parcelei noastre, vă spun.
- Deci doar noi suntem afectați?
- Noi și tăta partea ceea cu tot cu doamnele Lepădatu' și a lu' Buzatu', zise Mioara aproape smulgându-și părul, și așa rar, din cap.

De depărțitor, de pe la gunoieră, Lenuța o zări venind agale pe doamna Buzatu' cu două sacoșe grele după ea. Femeia durdulie era lentă ca o macara. Răsuflând din greu se apropie în sfârșit și își lăsă cumpărăturile pe scări, între cele două cucoane. Luă și ea un loc pe banca de piatră, față în față, cu doamna Mioara care nu se mai putu stăpani și o împroșcă și pe ea cu vestea cea rea:

- Ați auzit, doamna Buzatu', ce tragedie la noi, la cimitir?
- Ci tragedie? făcu molcomă femeia netulburată din calmul ei agasant
- Ei, iaca vini morții pisti noi.
- Di cari morți pomeniți, doamna Mioara?
- Cimitirul di pi deal. Di care să vă vorbesc? Locurili noastri di veci is acuma tăti năpădite cu apă și cealalti unde-s morți sî descoperă puțin câti puțin.
- Vai, Doamne iartă-mă, pricepu, în sfârșit, femeia și ducându-și mâna la gură rămase stană de piatră.

Lenuța le privea din picioare și măcina deja în minte gânduri de risipă. Cum a cheltuit ea bănișorii agonisiți cu trudă din pensie și cum s-a dus totul pe apa

sâmbetei acuma! Cine a mai auzit să iasă morții din morminte?! Ei, da, cine știe, poate nu era adevărat! Ce se pricepea doamna Mioara la alunecările de teren? Era inginer?

- Mergeți să vă convingeți singure, să vedeți cu ochii Domniilor voastre, continuă aceea! Au adus și excavatoare și mașinării fel di fel ca să facă săpături și măsurători.
- Serios?
- Da, mergeți. E groasă treaba! Da' eu nu mă las. Mă duciam acuma să fac reclamație.
- Stați puțin să ne lămurim despre ce e vorba. Unde săriți așa?
- Ce să ne mai lămurim? E clar că lumina zilei. Eu fac plângere. Mergeți cu mine?

Lenuța dădu din cap că „nu”, iar doamna Buzatu' motivă că avea borș de făcut, așa că își luă sacoșele și urcă mofluză în casă.

Separa cu privirea pământul bătătorit de firele de iarbă răzlețe care răsăriseră în smocuri mici printre crăpături. Gâfâiau urcând amandouă. Fata nu voia să se arate obosită în fața mamei cu treizeci de ani mai în vârstă, iar mama nu se gândea la astfel de prostii, ci se repezea înainte, să vadă paguba.

- Știi unde e mormântu'? o întrebă.
- Mi l-ai arătat odată, da' nu mai țin minte.
- E la ultima parcelă. Cea mai nouă, de fapt. Știi că au extins cimitirul.

Fata nu știa și dacă o fi știut vreodată, nu își mai aducea aminte.

Era o zi călduță de primăvară, cu un vânticel numai bun să le răcorească și să poarte miresmele noi dintr-un loc în altul. Salcâmi înfloriseră și aproape că nu îi venea să creadă ce bine se simțea într-un loc care, în mod normal, îi repugna.

Înaintând, mama îi arăta:

- Aici este înmormântată Nicoleta. Colo fata lu' Grosu'. Dincolo, pe rândul al doilea e doamna Romila. Ia te uită ce mormânt frumos și-a făcut! Ei, vezi, dacă

a cumpărat din timp? A prins un loc bun și drept. Aicea nu o mai împinge nimenea afară din casa ei.

Înaintând spre locul de veci al familiei văzură săpături, lucrări și o groapă excavată și înconjurată cu bandă roșie de avertizare. Pe fundul ei se zăreau apă și câteva țevi..

- Pfai, avea dreptate doamna Mioara. Curg izvoare drept pe-aicea.

Pășeau atent printre mormintele înghesuite, călcând ici-colo pe cripte sparte, atingându-se de cruci de lemn scorojite și grilaje din fier ruginit, admirând în trecere cavouri țanțose care își luau ochii cu luxul lor sau compătimentindu-le în tăcere pe cele care arătau părăsite, vai de lume.

Văzură primul semn:

- Cum s-a crăpat bordură aia! Și s-o ridicat. Vai, mamă, stă mortu' să iasă afară. Îi gaura cât pumnul.

Ajungând în moțul dealului, Păcurariul se așternea la picioarele lor, un lac din blocuri de beton.

- Noi suntem pe rândul 8, parcelă 14. Îți iei salcâmul drept reper.

Împleticindu-se printre buruieni, ajunseră, în sfârșit, la cavoul familiei. O bordură simplă de ciment, un ghiveci mare pentru flori și o lucarnă cu ușită, unde să se poată aprinde o candelă era toată lucrarea.

- De-abia l-am prășit de Paște și iar au ieșit buruieni. Vezi?

- Ei, și ce dacă?

- Cum ce dacă? Îți place cum arată așa?

Era cam ciufulit, într-adevăr, dar natura e natură și nu poți să îi oprești curiozitatea și dorința de a crește peste tot.

- Nu, recunosc fata.

- Ei vezi, triumfă mama și se puse imediat pe inspectat pagubele.

Situația nu se prezenta așa de dramatic precum se așteptaseră. O crăpătură fină șiroia pe bordură, iar pământul de sub ea o luase oleacă la vale lăsând să se vadă o deschizătură fină în caverna săpată dedesubt. Nimic grav sau de nereparat, însă

nefiresc, totuși, pentru un mormânt care ar fi trebuit să fie mut pe vecie. Fetei îi fu clar ca bună-ziua că locul avea să rămână gol. Lenuța clătina din cap și nu știa ce reacție să adopte. Îngropase o suma imensă de bani în cavoul acela, plătea și impozit anual și acuma nu se mai putea folosi de el?! Nu, așa ceva nu putea accepta! Roti privirea spre celelalte morminte.

- Ah, ia uită-te și la ăla din spate cum s-a crăcănat. Vai da' ce bortă are! Ia hai să vedem și la doamna Buzatu'.

Vecina avusese bani și de capac și mormântul ei era impunător, da' totodată mai greu, motiv pentru care spărtura care se ivise era mai mare.

- Vai, pufni pensionara. Se vede bine de tot înăuntru.

Ce se întâmplase, de fapt, era că pământul alunecase și împreună cu el și groapa zidită înăuntru, iar ce era deasupra, adică bordura și capacul, rămăseseră pe loc; din dănțuirea asta fără noimă se iviseră fisurile cu pricina.

- Hai să ne uitam și mai sus!

Se puseră pe colindat printre morminte, ridicând degetul la găurile cele mai mari. Ajungând în capăt, mama îi arătă fetei o altă parte a dealului.

- Vezi colo? *Pauză*. Au făcut cimitir particular.

- Serios?

- Eu nu mi-am permis.

- De ce? Cât e locul?

- Am auzit că dublu cât am dat noi. Da' și aici au scumpit acuma.

- Păi și nu merită să te schimbi?

- Impozitu' e de trei ori mai mare la particular.

- Ei, și ce dacă? Măcar ai siguranță!

- Chiar am? De unde știm noi că acolo nu îs izvoare? Poate că sunt!

- Așa e, recunosc, din nou, fata.

- Ia uite, încă o groapă. Fac săpături.

Se apropiară să iscodească: și acolo sus mai curgea apă? Dinăuntru apăru și le sperie un muncitor. Lenuța îl abordă bucuroasă, cu gând să îi smulgă cât mai multe informații.

- Da, spuse omul slobod la gură. Apa a intrat în morminte și împinge dealu' în jos. Se știa de mult, da' nu s-a făcut nimica. Numa' când a intervenit o doamna de sus, care are mormântu' aicea colea, a sunat și primăria ca să ne ocupăm.
- Și credeți că se va rezolva?
- Nu știu. Se prea poate. Noi captăm toată apa cu țevile astea și o deversăm mai jos. Da' se știa de la început de problemă. Au vrut să mai ia bani și pe partea asta de deal, asta a fost. Lăcomia.

Un câine se auzi lătrând și un alt muncitor îl strigă pe cel care ieși de tot din groapă și se scutură plecând.

- Știi ce mi-a spus Tanța deunăzi? Că, pe vremuri, dealul ăsta nici nu exista. L-au făcut din molozurile care au rămas de la construcția blocurilor de pe rohatca Păcurari. L-au acoperit frumușel cu pământ și gata. Cine să mai afle ce-a fost? Dacă aveam eu cunoștință de așa ceva, îmi mai făceam locul de veci aicia? Da' așa...de unde să știu?
- De ce nu cauți alt cimitir din oraș?
- Nu mai e liber nicăieri. Doar la Petru și Pavel, dar acolo e departe.
- Atunci de ce nu îți faci la țară?
- Unde?
- Pe locul bunicilor.
- Să îi dezgrop pe părinții mei?
- Da.
- Tu știi ce înseamnă asta?
- Ce?
- Pfui, să zicem că îmi dă preotul permisiunea.

- Să zicem. Dar de ce să ți-o dea?
 - Că au trecut atâția ani. Nu știu dacă e voie să îi deranjezi pe morți de la odihna veșnică.
 - Mă rog, să zicem că îți dă.

 - Da. Atunci trebuie dezgropați părinții și adunate oasele într-un săculeț și făcută o slujbă.
 - Așa.
 - Și, apoi, aranjat locul. Că ei sunt împreună cu fratele Mitrică îngropați. Și trebuie făcută separarea.
 - Of. Da' oare nu poți să cumperi un loc? Mai sus, pe deal, lângă mătușa Saveta?
 - Nu, acolo e un heleșteu. Deși, dacă stau să mă gândesc și preotul și-a făcut acolo.
 - Vezi? Și-a făcut preotul și nu poți matale?
 - Da, s-ar putea, încuviință pensionara. Îl facem că lumea de data asta, cu centură de beton și capac și tot ce trebuie ca să arate îngrijit.
 - Gânditoare, privi în jur.
- Rohatca Păcurari i se-ntindea la picioare ascultătoare ca un câine de pripas.
- Da' de unde să iau bani?!

16 Ianuarie 2017